

Išlaisvinkime kūrybiškumą: ką pasakos kalba apie žmogaus teises

Parengė
Panevėžio „Šaltinio“ progimnazijos
lietuvių kalbos mokytoja metodininkė
Jolanta Švėgždienė

Mokslininkai pripažįsta, kad knyga apie *Pinokį* yra laikoma literatūros klasika, nes šioje knygoje randami trys klasikai keliami reikalavimai:

pirma, knyga turi būti skaitoma,

antra, tekste turi slypėti galimybė perskaityti jį įvairiais lygiais, kaskart atrandant vis naujų reikšmių,

trečia, kūrinys, nesvarbu, ar jis skirtas suaugusiems, ar vaikams, turi gvildinti žmogiškumo sąvokas.

Ar žinote...

Kokiai tautai priskiriamas šis kūrinys?

Kas šio personažo kūrėjas?

Kiek Pinokiui metų?

Pažintis su autoriumi

- Pavardė
- Gyvenamasis laikotarpis
- Šeimyninė padėtis
- Išsilavinimas
- Profesija

SLAPYVARDŽIO KILMĖ

Karlas Lorencinis 1860 m. išleido pirmą nedidelę politinio pobūdžio knygelę, kurioje pirmąkart pasirašė **Kolodžio** slapyvardžiu (*Collodi* – tai nedidelio miestelio, kuriame gimė jo motina ir kuriame jis pats praleido daug linksmų vaikystės dienų, vardas).

„Pinokio nuotyčiai“ atsiradimas

Autorius kūrinį parašė turėdamas apie 55 metus. 1881 m. vasarą savaitinio leidinio vaikams redaktoriai paprašė jo parašyti pasakojimų seriją, taip jis pradėjo rašyti *Storia di un Burattino* („Marionetės istorija“).

Kitus dvejus metus C. Collodis rašė trumpas **didaktinio** (pamokomojo) pobūdžio istorijas apie iš užkerėto medžio padarytą ir atgijusį neklaužadą medinuką, vardu Pinokis.

1883 m. istorijos buvo surinktos ir išleistos atskira knyga, pavadinimu „Pinokio nuotyčiai“, kurios vien Italijoje greitai buvo parduota milijonas egzempliorių.

C.COLLODI

LE AVVENTURE DI PINOCCHIO

STORIA DI UN BURATTINO

97 illustrazioni

DI FOGGIA GIUSEPPE (Frog)

FROG INDIPENDENTE

Siužetas

Kūrinys susideda iš atskirų skyrių. Tai ypač veiksminga knyga. Joje suskaičiuotume apie 20–30 įvykių, susijusių su pagrindiniu veikėju.

Knygos skyriai prieš tai buvo spausdinami kaip atskiros istorijos žurnale.

Sujungus jas į vieną knygą galima pastebėti, kad kiekvieno skyriaus veiksmas lyg ir turi savo pradžią, kulminaciją ir atomazgą, o bendra knygos siužetinė linija tarsi sutrūkinėja.

Pagrindinis veikėjas – išdykėlis, vengęs mokytis

Knygoje mokoma: būti nepaklusniam neapsimoka, meluoti neprotinga, o tėvus gerbiantys ir jais besirūpinantys vaikai bus apdovanoti.

„Pinokio nuotyčiai“ buvo ir tebėra auklėjamoji knyga – veikėjas ne tik auga, po truputį virsta iš blogo į gerą, tačiau čia gausu jo atgailavimų, savigraužos, mokymosi iš klaidų.

Dėl savo atkaklumo ir veržlumo Pinokis patenka į pavojus, iš kurių supranta savo elgesio klaidas.

Siužetas slepia pamokymus, kaip tapti tikru berniuku.

Dailidės penktokai

Prisijaukiname teatrą

Gaminame lēles

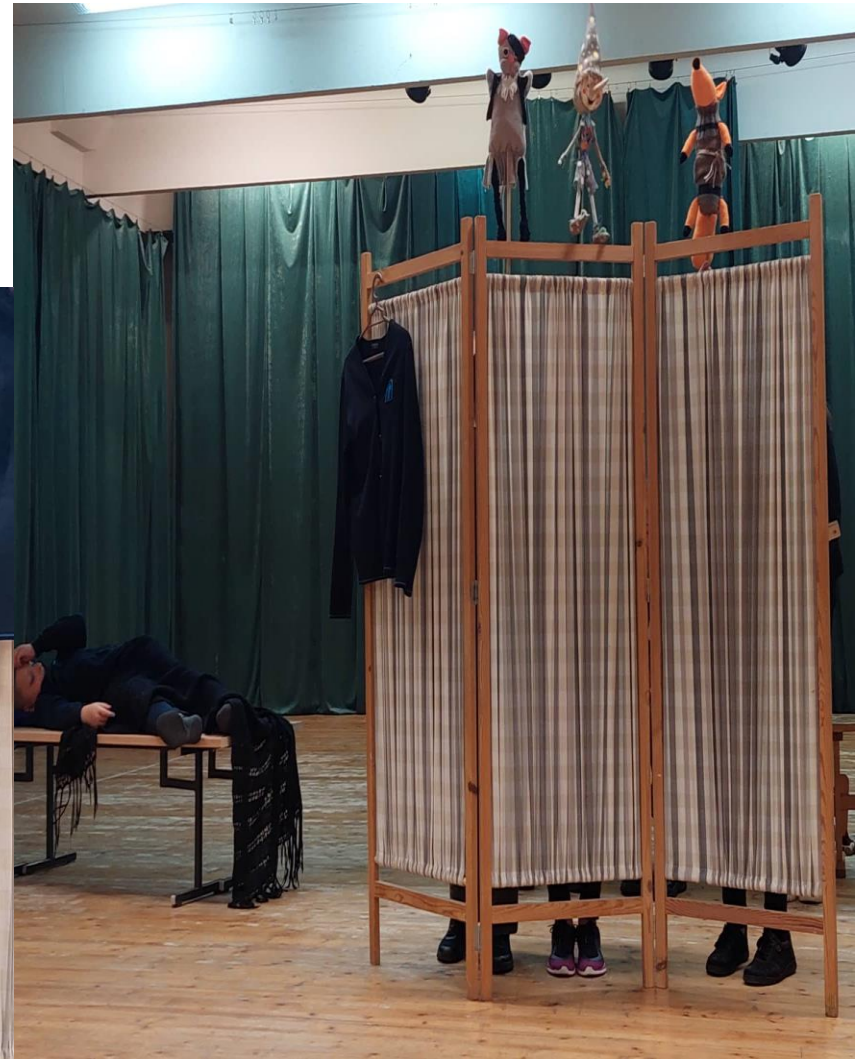

Teisė į mokslą

- Per skaitinių pamokas penktų klasių mokiniai ne tik skaitė italų rašytojo K. Kolodžio istoriją „Pinokio nuotyčiai“ ir gilinosi į kūrinio prasmę, bet kalbėjo ir apie žmogaus teises.
- Visi penktokai kartu nusprendė, kad viena iš teisių – tai teise mokytis – Pinokis nenorėjo pasinaudoti. Jis turėjo tiek mokytojų: ir žydraplaukė Fėja, ir išmintingasis Svirplys, ir geraširdis Džepetas, jam buvo nupirktas net elementorius, bet medinukas visaip išsisukinėjo, kad tik nereiktų eiti į mokyklą.
- Pinokio elgesys penktokams gerai pažįstamas (dažnas ir iš jų taip jaučiasi), visgi palyginę nūdienos ir ankstesnes teises į mokslą, penktokai priėjo prie vieningos nuomonės – šiandien mokslas prieinamas visiems ir ta mums suteikta teise verta pasinaudoti.
- Išnagrinėję pasaką ir susipažinę su teisės į mokslą istorija, penktokai padarė išvadą: „Jei nesimokysi, tapsi...“

Refleksija

Įvertinkite Pinokio elgesį.

Aš panašus,-i/nepanašus, -i į Pinokį?

Ar tokie kūriniai moko?

Ką papasakočiau apie šį kūrinį draugui, nebuvusiam klasėje?